

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2018

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 13.3.2019
HYVINVOINTISIHTTEERI

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Katsaus hyvinvointiin ikäryhmittäin	3
Lapset ja lapsiperheet	3
Nuoret	5
Työikäiset	5
Ikääntyneet	6
Hyvinvointipalveluiden alainen toiminta vuonna 2018	6
Varhaiskasvatus	6
Perusopetus & lukio	7
Kansalaisopisto	8
Kirjasto ja kulttuuri	9
Liikunta	9
Nuorisotoimi	10
Muu toiminta	11

Johdanto

Vuoden 2018 lopussa kunnassa oli Tilastokeskuksen ennakkoväkiluvun mukaan 3335 asukasta. Rautjärvellä syntyi vuoden 2018 aikana 18 lasta ja kuoli 73 henkilöä. Kuntaan muutti 149 henkilöä ja kunnasta pois muutti 205 henkilöä. Tilastokeskuksen väestötilaston mukaan Rautjärvellä oli vuoden 2017 lopussa 3436 asukasta eli mikäli ennakkotieto pitää paikkaansa, väkiluku on vähentynyt vuoden aikana 101 asukkaalla eli -2,94 %.

Vaikka kuntamme on pieni, meillä pystytään tuottamaan laadukkaita ja monipuolisia palveluita kuntalaisille. Päiväkodeissa ja kouluissa pienet ryhmäkoot mahdollistavat lasten ja nuorten yksilöllisen kohtaamisen ja erityispiirteiden huomioinnin. Meillä on edelleen mahdollisuus toisen asteen koulutukseen omalla paikkakunnalla, ja Rautjärven lukiossa nuoren on turvallista kasvaa ja suunnitella tulevaisuutta.

Nuorisotoimi on aktiivisesti mukana nuorten elämässä ja mahdollistaa nuorelle osallistumisen esimerkiksi kansainvälisiin nuorisovaihtoihin. Etsivä nuorisotyöntekijä ottaa yhteyttä jokaiseen pukuun, esimerkiksi koulunsa keskeyttäneeseen nuoreen aikuiseen. Kirjastosta löytyy laaja valikoima lainattavaa jokaiseen makuun ja kulttuuritoimi järjestää ympäri vuoden kuntalaisille erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Liikuntatoimi liikuttaa kaiken ikäisiä ja kansalaisopistosta löytyy jokaiselle jotakin harrastettavaa.

Tähän hyvinvointikertomuksen vuosiraporttiin on koottu ja kuvattu hyvinvointipalveluiden alaisten toimialojen tunnuslukuja, toteutuneita palveluita ja huomioita vuodelta 2018. Mikäli tuoreita tunnuslukuja ei vielä ole raporttia kirjoitettaessa ollut saatavilla, on käytetty vuoden 2017 lukuja.

Katsaus hyvinvointiin ikäryhmittäin

Seuraavaksi raportissa on käsitelty kuntalaisten hyvinvointia ikäryhmittäin. Rautjärvellä lasten määrä vähenee vauhdilla ja 60-99-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa jatkuvasti. Taloudellinen huoltosuhte oli vuonna 2017 222,9 ja yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä 36,2 %. Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli 9,9 %.

Väestön ikärakenteen kehitys Rautjärvellä

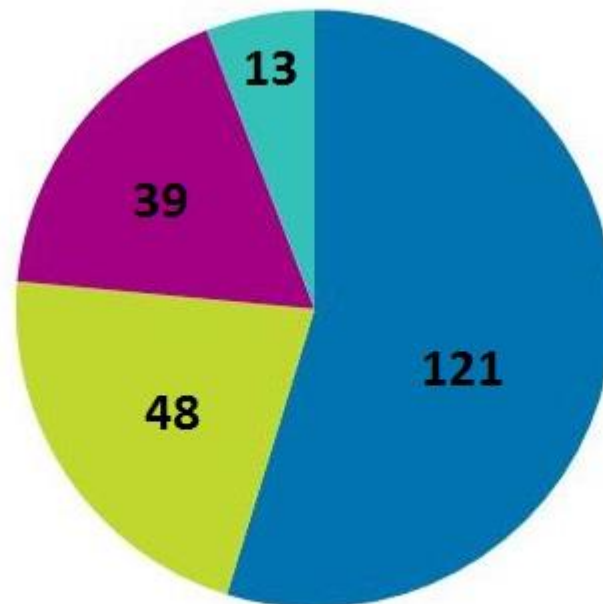
	v. 1997	v. 2007	v. 2017	Muutos
0 - 9-vuotiaat	511	331	203	-308
10 - 19-vuotiaat	593	455	295	-298
20 - 29-vuotiaat	452	249	175	-277
30 - 39-vuotiaat	598	344	244	-354
40 - 49-vuotiaat	832	584	348	-484
50 - 59-vuotiaat	685	809	578	-107
60 - 69-vuotiaat	642	629,5	758	116
70 - 79-vuotiaat	462	522	495	33
80 - 89-vuotiaat	188	243	298	110
90 - 99-vuotiaat	28	32	60	32
väestö yht.	4947	4176	3436	-1511

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kuva 2: Väestön ikärakenteen kehitys Rautjärvellä viimeisen 20 vuoden aikana. THL.

Lapset ja lapsiperheet

Vuoden 2018 aikana Rautjärvellä syntyi 18 lasta. Kunnan väkiluku väheni Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan -2,94 %. Lapsilisää maksettiin 223 henkilölle, joista yksilapsisia perheitä oli 101 kappaletta. Vanhempainpäivärahaa sai vuonna 2018 28 äitiä ja 16 isää. Kotihoidon tukea maksettiin 29 vanhemmalle ja osittaista hoitorahaa 5 vanhemmalle. Perustoimeentulotukea maksettiin 32 lapsiperheelle, joista 21 oli yksinhuoltajaperhettä.

Isä ja lapsia (6 %) Äiti ja lapsia (18 %) Avopari ja lapsia (22 %) Aviopari ja lapsia (55 %)

Kuva 1: Lapsiperheiden (vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi) määrät perhetyypeittäin Rautjärvellä 31.12.2017. Tilastokeskus.

Rautjärvellä tehtiin vuoden 2017 aikana 89 lastensuojeluilmoitusta. 0-17-vuotiaista lapsista lastensuojeluilmoitus tehtiin 12,7 prosentista. Kodin ulkopuolelle sijoitettuna oli 1,2 %. 2,3 prosenttia lapsiperheistä oli lastensuojelun tehostetun perhetyön asiakkaina ja 8 % oli lastensuojelun avo-
huollon asiakkaina.

Vuonna 2017 ahtaasti asuvia oli 31,7 % kaikista lapsiasuntokunnista. Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huoneluukuun.

Iso osa Rautjärven kunnan koululaisista on koulukuljetuksen piirissä. Vaikka kuljetusreitit on suunniteltu tarkoin, on kaikista syrjimmässä asuvilla lapsilla koulumatkan pituus jopa 75 minuuttia. Lasten harrastusmahdollisuudet ovat rajalliset, ja monet kuntamme lapsista tarvitsevat kuljetuksen harrastusten pariin. Tiettyjä lajeja on mahdollista harrastaa vain Imatralla, jonne kaikki vanhemmat eivät pysty lapsiaan kuljettamaan.

Päivähoitomatkat ovat joillekin lapsille pitkiä, sillä vanhempien työssäkäyntialue on laaja. Vanhemmat voivat joutua ajamaan syrjässä asumisen vuoksi ensin "sivuun" kodista ja työpaikasta lasten hoitopaikan vuoksi. Tällä on yhteys lasten hoitopäivän pidentymiseen.

Nuoret

Vuonna 2018 toteutettiin Elämäni Sankari – päihdekysely Simpeleen koulun 7-9-luokille. Vastauksia saatiin 63. Kyselyn vastauksista kävi ilmi muun muassa seuraavaa:

- 76 % koki viettävänsä riittävästi aikaa vanhempiensa kanssa, 13 % taas haluaisi viettää enemmän aikaa
- 95 % on yksi tai useampi läheinen ystävä, 5 % ei ole läheistä ystävää
- 71 % on jokin säännöllinen harrastus
- vain 5 % kertoi harrastavansa liikuntaa harvemmin kuin kerran viikossa
- 32 % koki, että viihde-elektroniikan käyttö syrjäyttää satunnaisesti tärkeitä asioita heidän elämässään
- 11 % menee koulupäivinäkin vasta klo 24 jälkeen nukkumaan
- noin puolet vastanneista kertoo käyttävänsä energiajuomia
- 8 % käyttää nikotiinituotteita säännöllisesti, näistä 80 % tupakkaa ja 40 % nuuskaa
- 78 % ei koskaan käytä alkoholia, 6 % käyttää 1-4 kertaa kuukaudessa
- 84 % on keskustellut huoltajansa kanssa päihteisiin liittyvistä asioista
- 8 % kertoo, että heille on tarjottu mahdollisuutta kokeilla huumausaineita (esim. kannabista, ekstaasia, amfetamiinia) ja 2 % on käyttänyt kannabista
- 35 % ei tiedä mistä paikkakunnalla voi saada apua päihteisiin liittyvissä huolenaiheissa

Perustoimeentulotukea sai vuonna 2018 18–24-vuotiaista 29 eli 19,2 prosenttia. Opintotukea sai 16-29-vuotiaista 74 henkilöä, joista koulumatkatukea sai 54 henkilöä. Opiskelijaruokakunnista 11 sai asumistukea 31.12.2018.

Työikäiset

Rautjärvellä oli vuonna 2018 Etelä-Karjalan korkein työttömyysprosentti, 15 %. Työ- ja elinkeinoministeriön työvoimataulukoissa vuoden 2018 lopussa Rautjärven työvoiman määrä oli 1.337 henkilöä (2017: 1382). Rautjärveläisiä oli työttömänä keskimäärin 202 (2017: 262). Kunnan työttömyysaste eli työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli matalimmillaan marraskuussa 13,1 % ja korkeimmillaan tammikuussa 18,6 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2018 91 henkilöä. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vaihteli kuukausittain vuoden 2018 aikana 16 ja 28 henkilön välillä.

Perustoimeentulotukea sai vuonna 2018 204 henkilöä. Yleistä asumistukea sai 31.12.2018 80 ruokakuntaa, josta 51 oli työttöminä. 22 yleistä asumistukea saavista ruokakunnista oli lapsiperheitä, joista 19 yhden huoltajan perheitä.

Sairauspäivärahaa sai 192 henkilöä ja korvattuja päiviä oli 11375. Saajaa kohti sairauspäiviä kertyi keskimäärin 59. Sairaanhoidokorvausta sai 2512 henkilöä, josta hammashoidon saajia oli 349. Eri-tyiskorvattuja lääkkeitä sai 1064 henkilöä.

Ikääntyneet

Verrattaessa nykytilannetta ja ennustetta 2040, kunnan väkiluvun ennustetaan laskevan tasaisesti noin 27 prosenttia nykytasosta. Merkille pantavaa ennusteessa on, että ikäihmisten osuus kasvaa. 65-vuotiaiden osuus on jo nyt 36,2 prosenttia väestöstä, ja ennusteen mukaan vuonna 2025 osuus on 44,20 prosenttia. Yli 80-vuotiaiden osuus on tällä hetkellä 10,6 prosenttia, ja tulee nousemaan ennusteen mukaan 8,1 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ollen silloin jo 18,7 prosenttia väestöstä. Vastaava kehitys näkyy koko maakunnassa.

Väestön ikääntyminen näkyy väestöllisen huoltosuhteen huonontumisena. Väestöllinen huoltosuhte kertoo, kuinka paljon kaupungissa on lapsia ja vanhuksia sataa työkäistä kohti. Vuonna 2015 Rautjärven väestöllinen huoltosuhte oli 80,6 prosenttia ja 2017 85,4 prosenttia. Koko maan vastaava prosentti vuonna 2017 oli 60,1 prosenttia, ja se tulee maanlaajuisesti jatkuvasti nousemaan.

Vuonna 2017 eläkettä sai 1643 henkilöä, josta työkyvyttömyyseläkettä 249 henkilöä. Takuueläkettä sai 31.12.2018 106 ja eläkkeensaajan asumistukea 174 henkilöä.

Hyvinvointipalveluiden alainen toiminta vuonna 2018

Varhaiskasvatus

31.12.2018 lapsia oli päivähoidossa 71 lasta, 63 päiväkodissa ja 8 perhepäivähoidossa. Iltapäivätoiminnassa oli 14 lasta. Kuitenkin vuonna 2018 aikana lapsia oli päivähoidossa kaikkiaan 106 ja esiopetuksessa 24 lasta.

Lapsia opetetaan terveellisiin elämäntapoihin rohkaisemalla maistelemaan uusia makuja, ulkoilemalla säännöllisesti ja harrastamalla monipuolisia liikuntatuokioita. Mielen hyvinvointiin panostetaan opettamalla lapsille tunnetaitoja ja kaveritaitoja. Kiusaamiseen puututaan aina heti. Päiväkodissa opetellaan rauhoittumaan musiikin, satujen ja satuhieronnan avulla. Lähiluontoa hyödynnetään aktiivisesti.

Turvallisuudesta huolehditaan tekemällä varhaiskasvatuksen yksiköistä tasaisin väliajoin riskikaritoituksia ja lapsien kanssa käydään pitkin vuotta läpi liikennekasvatusta. Huoltajia kuunnellaan ja heille tehdään asiakastyytyväisyyskysely. Huoltajien kanssa viestitään myös Wilman ja sähköpostin

välityksellä. Lapsille opetetaan monilukutaitoa ja heitä opetetaan etsimään tietoa aikuisen avustamana.

Lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Hoidon aikaa ei ole rajoitettu, jos huoltajat kotona, vaikka laki olisi antanut siihen mahdollisuuden. Näin tarjotaan tasapuolisesti perheille mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen: esimerkiksi työttömänä olevien vanhempien lapset eivät jää palvelun ulkopuolelle, mikä voisi kasvattaa riskiä syrjäytymiseen. Lasten isovanhemmat huomioidaan päiväkodin tapahtumissa ja juhlissa.

Vertaisryhmässä lapset saavat mahdollisuuden luoda kontakteja ja ystävyysuhteita. Huoltajilla on niin ikään mahdollisuus tutustua toisiinsa varhaiskasvatuksessa järjestettyjen tapahtumien ja lasten ystävystymisen kautta.

Huoltajille mahdollistetaan vuorotyön tekeminen ja huomioidaan muutoinkin vaihtelevat työajat. Simpeleellä tarjotaan päivä-, ilta- yö- ja viikonloppuhoitoa ja Päiväkotiki Karhunpesässä on laajennettu aukioloaika maanantaista perjantaihin.

Varhaiskasvatus tukee vanhempia heidän kasvatustehtävässään antamalla tukea arjen haasteisiin käytännön keinoin, pitämällä aktiivisesti yhteyttä koteihin, järjestämällä yhteisiä tapahtumia, järjestämällä Vasu -keskusteluja vähintään kerran vuodessa ja ohjaamalla tarvittaessa muun tuen piiriin. Hoidon aloituksessa pyritään pehmeään laskuun. Päivähoidon aloituskeskustelu on mahdollista tehdä kotona ja aloitusvaiheessa huoltaja on mukana päivähoidossa tarpeellisen ajan.

Perheet tunnetaan ja varhainen tuki annetaan yhdessä Eksoten toimijoiden kanssa. Varhaiskasvatuksessa lähipalveluina ovat neuvolan ja perhetyöntekijän ja esiopetuksessa koulukuraattorin palvelut. Yhdistelmä lähipalvelut ja Lasten- ja nuorten talo toimii nykyisin hyvin. Puheterapeuttien saatavuus on tosin ongelma.

Perusopetus & lukio

Rautjärvellä oli vuonna 2018 231 peruskoululaista. Heistä tehostettua tukea opintoihinsa sai 37 ja erityistä tukea 29 oppilasta. Peruskoulun päätti 25 nuorta, joista 12 jatkoi heti opiskelua lukiossa ja 13 ammatillisessa koulutuksessa. Rautjärven lukiossa opiskeli 34 oppilasta. Ilta- ja päivätoiminnassa lapsia oli 31.

Simpeleen koulussa ja Rautjärven lukiossa pidetään noin kerran kuussa oman luokan tunti, jossa käydään läpi luokan yhteisiä asioita. Oman luokan tuntien tavoitteena on hyvän yhteishengen li-

sääminen ja sitä kautta myös työrauhan parantaminen. Luokanopettaja, luokanohjaaja ja ryhmänohjaaja ovat oppilaiden ja opiskelijoiden lähimpiä aikuisia koulussa ja hoitavat kootusti oman luokansa asioita ja yhteydenpitoa koteihin.

Luokanopetuksessa, luokanohjauksessa ja ryhmänohjauksessa sekä oppilashuoltotyössä panostetaan haasteiden tunnistamiseen, puuttumiseen ja tukemiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta resursseja ei jouduttaisi käyttämään niin paljon korjaaviin toimenpiteisiin. Koululla toimii yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä, joka vastaa koulun opiskeluhuoltotyön suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Oppilaat saavat Eksoten järjestämänä koulukuraattorin, -psykologin ja terveydenhuollon palveluja. Vuonna 2018 koulupsykologipalveluiden saatavuus on kunnassamme ollut heikkoa, koska varsinaista koulupsykologia ei ole ollut. Psykologipalveluita saatiin ostopalveluna rajoitettu määrä. Kuraattoripalveluiden kohdalla tilanne on huomattavasti parempi, kun koulukuraattorin työaika saatiin lisättyä myös kunnan osallistuessa koulukuraattorin palkanmaksuun.

Perusopetuksen ja lukion oppilaanohjauksen avulla nuoret saavat tietoa jatkokoulutusvaihtoehdoista ja löytävät paikkansa seuraavista oppilaitoksista. Toimiva ja aktiivinen oppilaanohjaus edesauttaa myös haastavampien nuorten jatko-opintoihin pääsyä. Kaikissa ikäluokassa on nuoria, joiden tulevaisuus näyttää haasteelliselta. Suurin osa pärjää hyvin.

Koulun piha-alueen ja kulkuväylien turvallisuuteen kiinnitetään huomiota päivittäin. Tarvittaessa hiekoitetaan tai tehdään muita toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi.

Syyslukukauden 2018 alusta Simpeleen koululla käynnistettiin Pro koulu – mallin mukainen toiminta alakoululuokilla. Toiminnalla pyritään tukemaan positiivisen kautta toivottuja toimintatapoja.

Vuoden 2018 aikana Rautjärven Aseman koulun tulevaisuus on puhututtanut paljon. Koulun oppilasmäärä vähenee lähivuosina niin paljon, että koulu Asemansseudulla mahdollisesti lakkaa, jolloin oppilaat siirtyisivät Simpeleen kouluun. Koulurakennuksessa havaittiin loppuvuodesta 2018 sisäilmaongelmia, joiden seurauksena osa oppilaista siirtyi parakkiiin.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistossa oli vuonna 2018 380 opiskelijaa ja pidettiin 2259 opetustuntia. Kansalaisopistosta eläkeläiset saavat opintosetelillä 20 euron alennuksen yhdestä valitsemastaan kurssista. Opiston kurseja on päiväsaikaan, jotta turvataan ikäihmisten liikkuminen ja torjutaan syrjäytymistä. Opiston ohjelmassa painotetaan terveystoimintaa.

Vuoden 2018 aikana päätettiin, että lukukausi 2018-2019 jää viimeiseksi Rautjärven kansalaisopistona. Opisto yhdistyy Parikkalan kansalaisopiston kanssa ja syksyllä 2019 aloittaa toimintansa Simpelejärven opisto. Yhdistymisestä järjestettiin syksyn 2018 aikana kuulemistilaisuus sekä opiston opettajille että opiskelijoille. Yhdistymiseen suhtauduttiin suopeasti. Kuntalaiset pitävät ensisijaisen tärkeänä kurssien jatkumista Rautjärvellä entiseen tapaan.

Kirjasto ja kulttuuri

Kirjasto on tärkeä palvelu ja merkittävässä asemassa syrjäytymisen ehkäisyssä, koska se tarjoaa ilmaisen pääsyn tiedon ja elämyksien pariin kaikille kuntalaisille sekä toimii kuntalaisten kohtaamispaikkana. Tärkeää on myös että kirjastoja on molemmissa taajamissa, Pääkirjasto Simpeleellä ja Asemankirjasto Asemanseudulla. Kirjastoissa voi lainata kirjoja ja muuta aineistoa, lukea sanoma- ja aikakauslehtiä, käyttää tietokonetta, päästä internetiin, tulostaa dokumentteja, kopioida ja skannata aineistoa.

Parikkalan, Imatran, Ruokolahden ja Rautjärven kirjastojen vuonna 2017 aloitettu yhteinen PIRRe-hanke on saanut jatkoa vuonna 2018. Kirjastojen yhteinen digineuvoja kiersi alueen kirjastoissa ja neuvoi sähköisten palvelujen käytössä – pääpaino oli kirjaston omilla palveluilla, kuten e-kirjat ja e-lehdet, mutta asiakkaille opastettiin kaikkea muutakin mitä netissä on mahdollista tehdä. Pirre-digineuvojalla on ollut runsaasti kävijöitä.

Kirjaston lainausten määrä kasvoi vuoteen 2017 verrattuna yhdellä prosentilla ja vuonna 2018 kokonaislainaus oli 39 475. Kävijämäärässä laskua sen sijaan oli lähes 10 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Kävijämäärä 2018 oli 28671. Lainamäärä asukasta kohden nousi ja vuonna 2018 kukin asukas teki keskimäärin 11,8 lainaa, kun vuonna 2017 vastaava luku oli 11,4.

Vuonna 2018 kirjastossa järjestettiin 42 yleisötapahtumaa ja 22 näyttelyä, näiden lisäksi kirjaston tiloissa oli paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden järjestämiä kokouksia ja kokoontumisia 55 kpl. Koulu- ja päiväkotiryhmille järjestettyjä kirjavinkkauksia, kirjastonkäytönopetusta ja tiedonhaunopetusta oli 25 ryhmälle. Vuonna 2018 kouluyhteistyöhön panostettiin enemmän kuin aiempina vuosina ja se näkyy lainamäärän kasvussa.

Liikunta

Kunta tukee ikäihmisten kuntosalitoimintaa maksamalla puolet kolmesta kymmenen kerran kuntosalikortista (yli 65-vuotiaiden toiminta). Lisäksi yli 75-vuotiaille korvataan puolet neljästä 10-kerran kuntosalikortista. Rautjärven aseman seudulla on kaksi kertaa viikossa mahdollisuus käyttää kuntosalia aamupäivällä omatoimisesti. Liikuntatoimi järjestää säännöllisesti tuolijumppaa Miettilässä ja Inva-kammarilla Simpeleellä. Lisäksi kokoontuu Äijäjumppa kerran viikossa. Liikuntatoimi tekee yhteistyötä koulun ja eri järjestöjen kanssa erilaisten liikuntatapahtumien järjestämisessä.

Kuntaan on rakennettu ikäihmisten käyttöön soveltuva Leakunta –liikuntapuisto, jossa oli kesällä 2018 ohjattua liikkumista. Simpeleen koulun viereen vuonna 2017 rakennettu tekonurmikenttä on ollut aktiivisessa käytössä. Sitä käytetään liikuntatunneilla ja välitunneilla, erilaisten ryhmien käytössä ilta-aikaan sekä vapaassa käytössä silloin, kun sitä ei ole varattu. Tekonurmikentän päässä on miniareena, joka soveltuu mm. sählyn, koripallon, tenniksen ja lentopallon pelaamiseen. Tekonurmikentällä pidettiin muun muassa kesällä 2018 yhteistyössä Simpeleen Urheilijoiden jalkapallojoukoston kanssa juniorijalkapalloturnaus, johon osallistui noin 15 jalkapallojoukkuetta pääasiassa Etelä-Karjalasta.

Kunta oli vuonna 2018 mukana Lähde liikkeelle –projektissa yhdessä Eksoten ja Etelä-Karjalan liikunta ja urheilu ry:n kanssa, jossa terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuville kuntalaisille tarjotaan monipuolista tukea ja tietoa elämäntapojen muuttamiseen. Liikunnanohjaaja antoi hankkeessa mukana olleille liikuntaneuvontaa ja teki henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman jokaiselle.

Nuorisotoimi

Kunnassa toimii nuorten vaikuttajaryhmä, joka on perustettu vuonna 2017. Nuorten vaikuttajaryhmän jäsenet edustavat kunnan kouluja ja lukiota, ammatillista koulutusta, paikallisia nuorisojärjestöjä ja seurakuntaa. Ryhmän tehtäviä on muun muassa valvoa ja edistää nuorten etujen toteutumista, tehdä aloitteita ja antaa tarvittaessa lausuntoja nuoria koskeissa asioissa sekä auttaa ideoimaan ja järjestämään nuorille suunnattua toimintaa.

Vuoden 2018 aikana nuorten vaikuttajaryhmä hankki Simpeleen koulun ruokalaan akustiikkalevyt, jakoi kunnan nuorisolle heijastimia ja ehdotti onnistuneesti hyvinvointilautakunnalle lukiolaisten välipalaa. Nuorten vaikuttajaryhmä teki syksyllä 2017 aloitteen Rautjärven asemanseudun Tulilammelle rakennettavasta hyytynästä ja se saatiinkin koko kunnan lasten ja nuorten, toki aikuistenkin, käyttöön kesäksi 2018.

Nuorisotyö on kutsuttaessa mukana sekä yhteisöllisessä, että yksilöllisessä oppilashuollossa. Kunnassa toimii myös etsivä nuorisotyö. Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivä nuorisotyö ja liikuntapalvelut aloittivat syksyllä 2018 nuorille oman liikunta-/ kuntosaliryhmän, joka toimii Rautjärven asemanseudulla kahden tunnin ajan kerran viikossa.

Nuorisotyössä järjestetään kaikille nuorille avointa ja päihteetöntä toimintaa useamman kerran viikossa, muun muassa nuorisotilan avoimet ovet maanantaisin ja perjantaisin. Lisäksi nuorten

osallisuutta korostetaan toimintojen suunnittelussa. Tarvittaessa nuorisotyöllä on mahdollista perustaa nopeallakin aikataululla projektiluonteisia pienryhmiä. Nuorisotyö järjesti vuonna 2018 nuorille kolmen yön lasketteluretken ylikunnallisena yhteistyönä Vuokattiin, sekä kesäretken Tampereelle Särkänniemen huvipuistoon ensimmäisenä kesälomapäivänä.

Kansainvälisiä hankkeita tehtiin yhteistyössä Unkarilaisen Tesz-Vesz – organisaation, Liettualaisen Dauparain kunnan ja Taipalsaaren kunnan kanssa. Rautjärveläisiä nuoria näihin kansainvälisiin hankkeisiin osallistui yhteensä 20. Nuorisotyö on mukana myös kunnan kouluilla osallistumalla oppilaanohjauksen tunteihin ja toimimalla tukioppilastoiminnan toisena ohjaajana. Kouluyhteistyöhön on kuulunut myös kahden MAHIS-hankkeen hankerahoituksen hakeminen. Rahoitusta haki 7 – luokan ryhmä ryhmäytymiseen ja tukioppilaiden ryhmä voimaantumiseen. Rahoitus haettiin molempiin hankkeisiin 2018 puolella, mutta hankkeen aktiviteetit toteutetaan 2019 keväällä.

Nuorisotyö järjestää kesäisin päiväleirin joko omana toiminaan tai yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa. Kesällä 2018 nuorisotyö järjesti päiväleirit ajalla 6. – 21.6. ja osallistujille tarjottiin myös lämmin lounas. Leiri pyritään järjestämään siten, ettei se mene päällekkäin muiden toimijoiden aktiviteettien kanssa.

Kunnan hyvinvointitiimissä saatiin vuonna 2017 idea matalan kynnyksen iltapäivätoiminnasta alakouluikäisille lapsille. Tammikuussa 2018 aloittikin kerran viikossa pidettävä Kadulta Kellariin – klubi 1-4.-luokkalaisille. Aluehallintovirasto myönsi 1000 euron avustuksen ajalle 1.6.2018-1.6.2019. Avustuksella saadaan tarjottua kerhossa terveellinen välipala, hankittua askartelutarvikkeita ja käytyä esim. keilaamassa ja ampumaradalla. Ohjaajina ovat hyvinvointisihteeri ja koulunkäynninohjaaja. Kerhon kävijämäärä vaihteli vuonna 2018 1-20 lapsen välillä.

Muu toiminta

Eksoten Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman perhekeskusmallista inspiroituneena alettiin alkuvuodesta 2018 pohtia perhekahvilatoiminnan käynnistämistä kunnassa. Perhekahvila aloittikin toimintansa syyskuussa 2018 Mannerheimin lastensuojeluliiton Simpeleen osaston kunnalta vuokraamassa tilassa Mustikkakadulla. Kahvilaa pyöritetään MLL:n, 4H:n, kunnan ja vapaaehtoisten toimesta vuoroviikoin. Perhekahvila on avoinna joka perjantai kello 9.30 – 12.00. Tarkoituksena on tarjota perheille matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa pääsee tapaamaan muita samassa elämäntilanteessa olevia ja näin voi saada vertaistukea elämään.

Liikuntatoimi yhdessä vanhusneuvoston ja Eksoten kanssa järjesti hyvinvointitiistain toukokuussa 2018 Leakuntapuistossa. Tapahtumaan osallistui Keppelin, Tuulenpesän ja Harjulakodin asukkaita sekä koululaisia. Ohjelmassa oli musiikkiesityksiä, yhteislaulua, mahdollisuus taiderastin ja liikuntarastin suorittamiseen sekä orvokkien istutusta. Paikalla kävi noin 100 kuntalaista.

Vanhusten viikko järjestettiin lokakuussa 2018 teemalla Iloa toimeliaisuudesta. Osallistujia oli esimerkiksi seurakunnan Vauvasta vaariin -tapahtumassa Asemanseudulla noin 30 ja Roihankulmassa järjestetyissä hyvinvointituokioissa yhteensä noin 80 (terveellinen lounas, lääkeluento, tuolijumppaa, tanssia).

Ikääntyneen liikenneturvallisuutta käsitellyt keskustelutilaisuus syksyllä oli hyvin suosittu, kuulijoita oli yli 60. Puhujina tilaisuudessa oli paikallinen lääkäri, poliisi ja liikenneturvan kouluttaja. Kuntalaisille järjestettiin myös Elintavoilla hyvinvointia –luento, johon osallistui 24 kuulijaa.

Kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Palavereissa kartoitetaan liikenteen riskit ja pohditaan keinoja niihin puuttumiseksi. Mietitään, millä tavoin puuttua piittaamattomuuteen ja turvallisuuteen. Liikenneturvallisuustyöryhmään kuuluu kahdeksan kunnan työntekijää, poliisin edustaja ja Eksoten, liikenneturvan ja Ely-keskuksen edustaja.

Vuoden 2018 aikana elinympäristölautakunta päätti Asemanseudun leikkikentän aitaamisesta Heliseväkadulla. Päiväkoti käyttää säännöllisesti yleistä leikkialuetta, joten se aidattiin turvallisuuden varmistamiseksi. Lisäksi Simpeleen päiväkodin leikkialue peruskorjattiin. Liikenneturvallisuutta pyrittiin vuonna 2018 parantamaan Simpeleen keskustaajamassa rakennuttamalla kaksi hidastetta ja yksi korotettu suojatie ja tällä tavoin laskemaan ajoneuvojen ajonopeuksia tavoitteena lisätä erityisesti kevyen liikenteen liikkumisen turvallisuutta. Yleisesti elinympäristöpalveluissa on yritetty panostaa kevyen liikenteen väylien kuntoon ja houkuttelevuuteen niin suuremmissa päällystystöissä kuin jokapäiväisessä kunnossapidossakin.

Elinympäristöpalveluille tuli kuntalaisaloite maastopyöräilyradan rakentamisesta. Aloitteessa pyydettiin nuorisolle harrastepaikkaa Asemanseudulle. Elinympäristölautakunta päätti vuoden 2018 aikana osoittaa Konkalammelta alueet maastopyöräilyn harrastepaikalle, alueen muu käyttö, radan suunnittelu ja maanomistukset huomioon ottaen. Kunta on talousarvion puitteissa mukana radan perustamisessa. Mitään toimenpiteitä maastopyöräilyradan perustamiselle ei vuoden 2018 aikana aloitettu. Toinen suunnittelun alla oleva nuorten harrastepaikka, asfaltoitu moottoriajorata on siinä tilanteessa, että sille ei ole löydetty sopivaa sijoituspaikkaa.